

התוכחו במרירות. הן יושבות על כסאות בצל מרפסת רחבת-ידיים וממתינות שיגיע תורן.

המוזכר מופיע מדי פעם ומבקש את הראשונה בתור "להכנס בבקשה". הגברת קמה, מחייכת לשכנותיה, פותחת דלת וי נכנסת לחדר גדול, חשוף, פרט לשולחן קטן ושני כסאות. ליד השולחן יושבת

מגירת העתידות מאדאם לייזח, מוסולניני לעג.

אשה חבושה צניף הודי לבן. זאת היא מאדאם לייזח, מגידת העתידות המפורסמת.

מוסולניני ימות בשפל. בשנת 1911 ניבאה לקיסר וילהלם הגרמני כי סופו יהיה גרוע ואותו עתיד ניבאה גם למוסולניני עוד בימיו הגדולים. "אתה תמות מושפלי", היא אמרה לו. מוסולניני לעג והלך בדרכו. אך נבואה היא בכל זאת נבואה, וסופו המר של הדיקטטור האיטלקי יוכיח.

ועתה יושבת המגידה, שהגיעה לסיבוב בישראל לפני שלשה שבועות, בדירתה ברחוב טרומפלדור ומקבלת קהל המורכב לרוב מעקרות בית ומכמה צעירות סקרניות או חרדות למחר. מתבלטים גם גברים מעטים מאד המעמידים פנים של אנשים הנמצאים במקום לשם מטרה אחרת לגמרי ומאמינים כאילו בהיסח דעת לשיחות הגי ברות.

ואילו הגברות כנות יותר. הן באו לכאן במטרה ברורה: מה בפי מאדאם לייזח על העתיד. אין זאת אומרת כי יכול איש לדעת מה יביא המחר, אבל בכל זאת, כדאי לשמוע, לכל מקרה שלא יבוא עם כניסת ה"לקוחה" לחדר-הראיון מקבלת אותה המאדאם במתינות מנומסת, כרופא המקבל פני חולה ובמבט חודר היא בוחנת היטב את אשר יכולה לגלות הי חיצוניות.

הלקוחה מתיישבת על כסא מול השולחן, מספרת את אשר בפיה ומאזינה לתשובות המגידה. המחר נראה מעורפל? זה לא כלום, יבואו זמנים טובים יותר. צרותיה של עקרת הבית תעלמנה, הצנע יעבור בהקדם. נבואה זו היתה בודאי משמחת יותר אילו היה המגיד ראש הממשלה או איש אחר מוסמך יותר.

ארצנו זו

כל השוורים שנשחטו בשבוע האחרון בבית המטבחיים בטבריה, היו, טענו הקצ"צ בים לצרכניהם, **חפרי כבד וריאות.** ("דבר") — אני מוכן לעזור לגברת הנכבדה במציאת שם עברי מקורי-ציוני-ישראלי-מעשי-פיוטי: במקום **גולדה מאירסון** — זהבה **מוליאירדסון** ("חרות") — מאות התאספו ליד בניין הצירות הסובייטית כדי לחזות בבוא האורחים **למסיבה**, לרגל יום המהפכה. בהגיע ד"ר יוסף, בירכה אותו קבוצת אני שים בקריאות מקהלה: **"בתיאכון, דוב"**. ("מעריב") — **דרושים כלבים לצבא ההגנה לישראל** ("הו" דעת משרד הבטחון לצבור") — **השאליתה** — בכסלו **תש"א**, **התש"א** — בכסלו **תש"א** ("חרות") — בארסון ירוע, שהוזמן לשיר באסיפת **מפ"ם** במוצאי שבת, וקהל **חרות** ביום ו, ערב את ימיו, והבהיל קהל **מפמ"י** בחור לון בשירו לפניהם **משירי בית'ר**. ("גירוסלם פוסט") — נציגות זקופת קומה שתשמע את **דבר ה'** ברמה מעל **כמת העירייה** ("המודיע") — **יליה שלישייה** וזמה **מאפיסת כחות** ("הארץ").

לא נסתיימה הפרשה. בחודש ספטמבר נהרג בתגרה עם אנשי הקיבוץ ערבי מאום פרג. לדברי אנשי "בן עמי" נעשה הדבר מתוך הגנה עצמית. לערביי אום אל פרג הוצע שטח אדמה אחר, אך בחוצפתם סרבו לעזוב את הפרדס שהוא נחלת אבותיהם. והנה החליט "מישהו" לערוך "הצגה קטנה". אנשים מסוימים התחפשו כאנשי מחלקת המדידות של הסוכנות, נכנסו לפרי דס עם מכשירי מדידה, תקעו יתדות באי דמה, מתחו חבלים, ומדדו שטחים. לשאלת הערבים הנפתחים, השיבו כי "כאן עתיד לקום כביש רחב ידים" — שיסלל ע"י מח' לקת התכנון של הסוכנות. כדי לאפשר את סלילתו יש כמובן צורך לעקור את הפרדס... אולם ערביי אום אל פרג ירדו לעומק מוסר ההשכל של "ההצגה" והת-לוננו. למחרת סולקו היתדות. הסוכנות ביט' לה, כנראה, את "תכנית הכביש"...

מלחמת תנופה. בשלהי אוקטובר החליט קבו"ב, בן עמי" להתחיל "במלחמת תנופה" בחזית אום אל פרג. יום אחד "נכ" בשה" דרך העפר המובילה לכפר — אין יוצא ואין בא. המוכתר התגנב העירה ל... בית המשפט. בתאריך 30.10.50 הוציא שופט ביה"ד המחוזי בחיפה ד"ר אהרון שמש צו מניעה "נגד המתעוררים בשימוש המבקרים של הדרך הציבורית המובילה לאום אל פרג. אולם "המצור" נמשך ביתר שאת. נתפסו כל שלושת השבילים העוברים את הכפר החרב והמובילים לפרדס. אנשי "בן עמי" טוענים כי חכרו את אדמות הכפר הנטוש והם רשאים לעשות בשבילים כטוב בעיניהם.

לפני שבועות מספר נוכחו אנשי אום אל פרג הנצורים כי זרם המים הופסק שוב. נתברר כי משרד הבריאות "נוכח" שמסלול המים הפתוח המוביל לאום אל פרג מסוכן מבחינה אנטי מלרית. המסלול נחרש ע"י אנשי משרד הבריאות.

לפי חוק בריאות העם חייב משרד הבריאות למסור הודעה לבעל הקרקע שיבצע תיקונים בשטח הבריאות ברשותו. באם זה מסרב לבצע את התיקונים, אין לבצע אותם אלא בהסכמת הממונה על המחוז. עוה"ד המטפל בפרשת אום אל פרג שלח הערות אלה לב"כ משרד הבריאות בנהריה במכתב רשום. לאחר יומיים נתקבל המכתב בחיפה, סגור כשנשלח עם הערה בשוליו: מר פינטו ב"כ משרד הבריאות בנהריה — מסרב לקבלו.

מוכתר אום-אל-פרג' ועורך-דינו מין הרגשה משונה.

ביתניים מתגנבים מוכתר אום אל פרג' ובני משפחתו מדי בוקר לחיפה, מסתובבים במסדרונות בתי הדין, ובמשרד עורך הדין, כיוון שיש להם מין הרגשה משונה שהצדק אתם...

הצנע יעבור בהקדם...

ברחוב טרומפלדור בתל-אביב מתנהל הכל בשקט. המכוניות עוברות ללא רעש מיותר, הבתים קטנים ולרוב עטופי ירק, ואורחי בתי-המלון הגדולים מנומסים ומ-תורכתיים ואינם צועקים. לכן התנהל גם התור החדש, שגולד ברחוב טרומפלדור, בשקט ובאדיבות רבה. הנשים לא חקו אשה את רעותה ולא

עיבוד. בהתאם לסעיף 2 רשאי שר החק-לאות להתרות בבעלי האדמה שיעבדוה או שידאגו לעיבודה.

על ההתארה אפשר להודיע באחת הד-רכים הבאות: (א) ע"י מסירתה לבעל הא-דמה, (ב) ע"י הדבקתה במקום מגוריו, או (ג) ע"י הדבקתה במקום בולט באדמה או בכניסה אליה. התקנות מעניקות לשר החקלאות סמכויות בלתי מוגבלות בזה שהן קובעות — כי אין לפסול פעולה בנוגע לאדמה מוברה שנעשתה בהתאם לת-קנות אלה בטענה שההתארה לא הגיעה לידועת בעל האדמה. תקנות אלה אושרו ע"י מועצת המדינה הזמנית — ומבחינה מעשית יכולה המשרדה לפיהן לנשל כל אדם מאדמתו מבלי שהדבר יהיה חייב לע-בור קודם אינטסנציה משפטית (כמו, למשל, בכל תביעות האפוטרופוס על נכסי הנפ-קים המוצאות לפועל ע"י משרד ההוצאה לפועל — ובקשר אליהן יש לנתבע רשות להתנגד בבית דין מוסמך).

זקנו של הנביא והודעה מודבקת. "בחי" זקנו של הנביא! נשבעו ערביי אום אל פרג כי מעבדים הם מבוקר ועין צאת הכוכבים את אולמת פרדסם. אולם האדם צריך להיות אגרונום כדי להבחין בכך. אולם משרד החקלאות טוען ששלח את ההודעה. לא ברור מה קרה להודעה מסי תורת זו: נראה כי הפקיד הממונה בחר בדרך הקלה להדיק את ההודעה במקום בולט באדמה, והרוח לא השכיחה לדעת עם מי יש לה עסק. מכל מקום: לידי ער-ביי אום אל פרג' לא נמסרה מעולם ההת-ראה...

משרד החקלאות הודרו, ובהסתמך על החוק החכיר את אדמות פרדס אום אל פרג' לבקוץ "בן עמי" הסמוך ולקואופר-טיב "נהריה", שהודרו גם הם והחלו לה-רוש באדמה.

קיבוץ "זקוק לאדמה". ראו ערביי אום אל פרג' כי אין שומע לקולם והחליטו להגיש באמצעות עוה"ד החיפאי ציריניאק משפט נגד האפוטרופוס, נגד שר החקלאות, נגד קבו"ב, בן עמי" וקואופרטיב "נהריה" ונגד המושל הצבאי. ואמנם, נשיא ביה"ד המחוזי בחיפה, השופט י. אזולאי, הוביא לפני כחודש צו מניעה נגד קבוץ "בן עמי" וקואופרטיב נהריה שלא להסיג את גבול קרקעות אום אל פרג.

קואופרטיב "נהריה" ציית, כיאה לייקים, אולם קבוץ "בן עמי" הזוקק לתוספת אד-

לפני שלושה חודשים הוציא בית המשפט בתל-אביב צו פינוי נגד האלמנה שמואלי, והיא הגישה ערעור בפני בית-הדין המי חוזי.

עתה התערבה גם התאחדות הסוחרים, שפנתה מצידה לשר המשפטים בנידון זה. באוקטובר הודיע מר רוזן "שאין לצפות לתיקון החוק בכיוון המבוקש בזמן הקרוב". לפני שלושה שבועות, ללא תרועת חוצרות או תופים, בעצם ימי המשבר הממשלתי, אושר ע"י הכנסת תיקון חוק הגנת הדיירים, אולם בקשר להגנת אלמנות ויורשים במצבים דומים, לא הוזכר דבר.

אני אביא את השאלה בפני כל בתי הדין" אומרת האלמנה, "כי אסור שתהיה אפשרות לבעלי בתים מחוסרי-מצפון לנשל אלמנות ויתומים, וגם אלמנות של חללי המלחמה. אם יוציאו אותי מהחנות, יהי זה חקדים מסוכן". הדבר, כמובן, כרוך בהוצאות ניכרות,

האלמנה יפה שמואלי בחנותה שר המשפטים שכח.

"ולא קל להוציא סכומים כה גדולים בימי נקודות וצנע..."

כרם נבות בגליל

הכפר הערבי הועיר, המונה כ-13 משפ' תות (85 נפשות), שוכן על אם הדרך מנהריה לתרשיחא. עם כיבוש הגליל המעי-צבא-ההגנה רוצץ את כל בתי הכפרים הערביים הנמצאים בצדי הכבישים הראשיים, טיפלו החבלנים גם בבקתות אום אל פרג, וכל תושבי הכפר העתיקו את מושבם לפרדס של 120 דונם הנמצא בקרבת כפרם החרב. שם המשיכו בחייהם כרגיל ועיבדו את אדמתם שהם קשורים אליה זורות רבים.

"אחרת נאחו באמצעים..." ביום 25.6.50 הגיעה לתושבי הפרדס מכתב: היות הכפר אום אל פרג' הוא נטוש לח-לוטין ונכסיו מוקדם לאפוטרופוס על נכסי הנפקדים, הרינו להודיעכם שזה כי עליכם לסלק את ירכם מהנכסים שהגכם מחזיקים בתחומי הכפר הגל' תוך 48 שעות מקבלת הודעה זו, אחרת נאלץ לאתחז נגדכם בא-מצעים חוקיים מתאימים". על החתום — חייים לויטל, המפקח למחוז הצפון — מח' לקת הכפרים של האפוטרופוס לנכסי הנפ-קדים.

רבי-סרן מאשר. תחילה נבעת חסן אחמד אסלן, מוכתר ערביי אום אל פרג' מדברי המכתב, אך מיד שקטה רוחו. הן יש זרק מדיניות ישראל, אמר "ועדים שמים אודן כי עדת לא "נפקדה" מעולם מעל אדמותיה". הלך חסן אחמד והטריח עצמו למושל הצבאי של האיזור, רב-סרן יעקב לישנסקי, ואף קיבל ממנו אישור בוו הלשון: הגני לאשר בזה כי חסן אחמד אסלן, מוכתר הכפר אום אל פרג' שנכבש ע"י כוחות הצה"ל בתאריך 25.10.48, נמצא באדמות הכפר ביום הכיבוש ולפי חקירות, עדידות ומסמכים, הגני משוכנע כי הגל' לא עזב את אדמות הכפר מיום כבושו ועד עתה, וכי הגל' הוא מהתושבים הקבועים של הכפר. "מבסוט" מהצדק ומעצמו חזר חסן אסלן לפרדס...

אולם הצדק הישראלי אינו פשוט כל כך. וכך הכירו ערביי אום אל פרג' פרט חוקי מטוים שיש לו משקל מכריע בפרשה זו. המדובר הוא בתקנות לשעת חרום, — סעיף: עיבוד אדמות מוברות. לפי תקנות אלה אדמה מוברת היא אדמה הראויה לתת יבול ואשר לדעת שר החקלאות עזובה ללא